

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL SIA „A“ SKUNDO**

2026 m. liepos 9 d. Nr. S-2026/153 (7-2026/100)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos pirmininkės Vilmos Vildžiūnaitės, narių Gvidos Ivanauskienės (pranešėja) ir Jurgitos Narkevičiūtės, išnagrinėjo SIA „A“ (toliau – Pareiškėja) 2026-05-14 skundą dėl Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Muitinės departamentas, centrinis mokesčių administratorius) 2026-04-27 sprendimo Nr. 1AE-118 (toliau – skundžiamas sprendimas, Sprendimas). Pareiškėjos atstovas A. A., Muitinės departamento atstovas B. B. ir vertėjas C. C. dalyvavo 2026-06-09 Komisijos posėdyje nuotoliniu būdu.

Komisija n u s t a t ė:

Pareiškėja prašo Komisijos: 1) panaikinti skundžiamą Muitinės departamento sprendimą; 2) pripažinti tranzito procedūrą pagal T1 deklaraciją MRN 22LTVK30000002AA81 (toliau – Tranzito deklaracija) tinkamai užbaigta; 3) esant poreikiui, pakartotinai kreiptis į Prancūzijos Respublikos muitinės administraciją dėl papildomo oficialaus patvirtinimo gavimo.

Pareiškėja nesutinka su skundžiamu sprendimu ir nurodo, kad pateikė dokumentus, patvirtinančius faktinį prekių pristatymą ir importą Prancūzijos Respublikos teritorijoje, būtent: 1) tarptautinio krovinių transporto važtaraštį (toliau – CMR važtaraštis) su gavėjo žymomis; 2) Tranzito deklaracijos kopiją su gavėjo žymomis; 3) Prancūzijos Respublikos importo deklaracijos Nr. 1290006211249/012930 kopiją; 4) Prancūzijos muitinės institucijos (Valenciennes) raštą, kuriame nurodoma, kad egzistuoja pagrindas užbaigti tranzito procedūrą. Nurodyti dokumentai, Pareiškėjos teigimu, patvirtina, kad prekės nebuvo prarastos, paimtos iš muitinės priežiūros ar neteisėtai pateiktos į rinką.

Skunde pažymima, kad Muitinės departamentas ne kartą kreipėsi į Prancūzijos Respublikos muitinės administraciją (toliau – Prancūzijos muitinė), tačiau oficialus atsakymas nebuvo gautas. Pareiškėjos nuomone, atsakymo į Muitinės departamento paklausimą negavimas iš Prancūzijos muitinės savaime negali reikšti, kad tranzito procedūra nebuvo tinkamai užbaigta. Oficialaus atsakymo negavimas savaime nepaneigia prekių importo fakto ir negali sukelti neigiamų pasekmių Pareiškėjai. Skunde pabrėžiama, kad Pareiškėja ėmėsi visų įmanomų veiksmų siekdama pateikti tinkamą tranzito procedūros užbaigimą patvirtinančius dokumentus ir bendradarbiavo nustatant bylos aplinkybes. Pareiškėja taip pat pateikė elektroninę susirašinėjimo medžiagą su Prancūzijos muitinės institucijų kontaktiniais duomenimis, kurie buvo žinomi tarpmutinio bendradarbiavimo metu, ir sudarė realią galimybę operatyviai patikslinti bylos aplinkybes.

Pareiškėja nurodo, kad jos pateikti įrodymai buvo atmesti remiantis išimtinai formaliais pagrindais. Skundžiamame sprendime nurodyta, kad Pareiškėjos pateikti dokumentai neatitinka 2015 m. lapkričio 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/2447, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, nuostatų įgyvendinimo taisyklės (toliau – įgyvendinimo reglamentas), 312 straipsnio reikalavimų dėl tam tikrų formalių rekvizitų nebuvimo, tačiau muitinė neginčija Prancūzijos Respublikos importo deklaracijos egzistavimo, ryšio tarp importo deklaracijos ir ginčijamos tranzito procedūros bei prekių pristatymo gavėjui fakto. Pareiškėjos vertinimu, Muitinės departamento sprendimas grindžiamas formaliu pateiktų dokumentų vertinimu, tinkamai neįvertinus jų turinio bei visų byloje esančių įrodymų visumos.

Skunde pabrėžiama, kad PVM skolos, delspinigių ir baudos apskaičiavimas, esant įrodymams apie faktinį prekių importą Prancūzijos Respublikoje, prieštarauja proporcingumo principui ir Europos Sąjungos muitų teisės tikslams. Realі žala Europos Sąjungos finansiniams interesams nebuvo padaryta, kadangi prekės faktiškai pasiekė paskirties šalį ir buvo importuotos.

Muitinės departamento sprendime nurodyta, kad 2022-03-18 Vilniaus teritorinės muitinės (toliau – Vilniaus TM) Šalčininkų kelio poste prekėms, „*complete pet food for cats, 1848 cases, 17 604,84 kg. bruto*“, buvo įforminta Sąjungos tranzito procedūra pagal Tranzito deklaraciją. Tranzito procedūros vykdytojas – SIA „A“ (Pareiškėja), paskirties muitinės įstaiga – Prancūzijos Respublikos muitinės postas (FR004560), tranzito procedūros terminas – 2022-03-15.

Bylos duomenimis, Vilniaus TM per nustatytą terminą Nacionalinės tranzito kontrolės sistemos priemonėmis (toliau – NTKS) negavo patvirtinimo, kad prekės buvo pateiktos paskirties muitinės įstaigai, todėl pradėjo tyrimą. Tyrimo eigoje Pareiškėja muitinei pateikė CMR važtaraštį Nr. 411 (su gavėjo spaudu, žyminčiu prekių gavimą) ir Tranzito deklaracijos (su gavėjo spaudu) kopijas. Vilniaus TM raštais Nr. (8.1/15)-2V-7691 (2022-06-13), Nr. (8.1/15)-2VE-10734 (2022-09-01) ir el. paštu kreipėsi į Prancūzijos muitinę dėl gautos informacijos patvirtinimo. Atsakymas nebuvo gautas, todėl, remdamasi turimais duomenimis, Vilniaus TM 2022-10-25 priėmė sprendimą Nr. 18KP-15-776, kuriuo nusprendė pripažinti, kad už neįvykdytą muitinio tranzito procedūrą pagal Tranzito deklaraciją (2022-03-18) atsirado mokestinė prievolė muitinei: 5478 Eur pridėtinės vertės mokestis (toliau – PVM) ir 350 Eur PVM delspinigiai, skirta 1643 Eur bauda; skolininku pripažino tranzito procedūros vykdytoją – Pareiškėją.

Muitinės departamentas, siekdamas patikrinti Pareiškėjos pateiktą informaciją, 2023-04-28 raštu Nr. (20.5/15)3BE-3398 pakartotinai kreipėsi į Prancūzijos muitinę dėl informacijos, ar ginčo prekės buvo pateiktos ir deklarautos Prancūzijos muitinėje. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 156 straipsnio 1 dalimi, Muitinės departamentas 2023-05-05 sprendimu Nr. 1AE-239 nusprendė skundo dėl Vilniaus TM 2022-10-25 sprendimo Nr. 18KP-15-776 nagrinėjimą stabdyti iki tol, kol bus gautas atsakymas iš Prancūzijos muitinės. Kadangi atsakymo nei į Vilniaus TM raštus, nei į Muitinės departamento užklausą Prancūzijos muitinė nepateikė, skundo nagrinėjimas buvo atnaujintas ir Muitinės departamentas 2024-07-25 sprendimu Nr. 1AE-305 patvirtino Vilniaus TM 2022-10-25 sprendimą Nr. 18KP-15-776.

Komisija 2024-11-13 sprendimu Nr. S-2024/163 (7-2024/123) panaikino Muitinės departamento 2024-07-25 sprendimą Nr. 1AE-305 ir Pareiškėjos skundą perdavė centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo.

Komisija, atsižvelgdama į byloje pateikto naujo įrodymo (Prancūzijos Respublikos muitinės patvirtintos importo deklaracijos Nr. 1290006211249/012930 kopija), kuris nebuvo

pateiktas Muitinės departamentui priimant 2024-07-25 sprendimą Nr. 1AE-305, turinį, padarė išvadą, kad nagrinėjamu atveju, siekiant priimti teisėtą ir pagrįstą sprendimą dėl Pareiškėjos atžvilgiu įregistruotos skolos muitinei teisėtumo ir pagrįstumo, yra būtina įvertinti byloje papildomai pateiktą dokumentą, jame nurodytos informacijos turinį bei iš naujo spręsti, ar Pareiškėjos pateikti dokumentai atitinka Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnio 2 dalies reikalavimus dėl alternatyvaus tranzito procedūros užbaigimo įrodymo.

Siekiant patikrinti Pareiškėjos naujai pateiktą informaciją, Muitinės departamentas pakartotinai 2025-04-11 raštu Nr. (1.50Mr)3BE-2392 kreipėsi į Prancūzijos muitinę, siekdamas išsiaiškinti, ar ginčo prekės buvo pateiktos ir deklaruotos Prancūzijos muitinėje, todėl 2025-04-16 sprendimu Nr. 1AE-141 nusprendė sustabdyti Pareiškėjos skundo nagrinėjimą Muitinės departamente iki tol, kol bus gautas atsakymas iš Prancūzijos muitinės, tačiau atsakymo nei į minėtą raštą, nei anksčiau siųstas užklausas Prancūzijos muitinė nepateikė. Todėl Muitinės departamentas, pakartotinai išnagrinėjęs Pareiškėjos skundą, skundžiamu sprendimu patvirtino Vilniaus TM 2022-10-25 sprendimą Nr. 18KP-15-776.

Muitinės departamento sprendime cituojamos 2013-10-09 Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (toliau – Sąjungos muitinės kodeksas), 233 straipsnio, 79 straipsnio 1 dalies a punkto ir 3 dalies a, b, c punktų nuostatos ir pažymima, kad nagrinėjamu atveju, remiantis Sąjungos muitinės kodekso 79 straipsnio 1 dalies a punktu, skolininku laikytina tranzito procedūros vykdytoja – Pareiškėja, kuri turėjo vykdyti pareigas, numatytas 233 straipsnio 1 dalies a punkte.

Skundžiamame sprendime nurodyta, kad Komisija 2024-11-15 raštu Nr. 5-2024/659 Muitinės departamentui persiuntė ginčo nagrinėjimo metu gautus 2024-09-06 ranka rašytą Prancūzijos muitinės Valansjeno biuro raštą, kuriame nurodoma, kad yra siunčiami dokumentai, susiję su tranzito procedūra pagal Tranzito deklaraciją, ir deklaracija Nr. 2210814475 bei, kad yra pagrindas išvykimo muitinės įstaigai tranzito procedūrą užbaigti, Prancūzijos muitinės importo deklaracijos Nr. 1290006211249/012930 kopiją su atsakingo asmens parašu ir susirašinėjimo su Prancūzijos Respublikos Valansjeno muitinės biuro išrašą.

Muitinės departamentas skundžiamame sprendime pažymi, kad Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnyje yra išvardinti alternatyvūs dokumentai (įrodymai), kurie tinkamumo aspektu gali būti pripažinti tinkamais įrodinėjant Sąjungos tranzito procedūros užbaigimą ir kurių (dokumentų) sąrašas yra baigtinis. Tai reiškia, kad jokie kiti įrodymai, kurie neatitinka šioje straipsnio dalyje nustatytų reikalavimų, Įgyvendinimo reglamento taikymo požiūriu negali būti pripažinti tinkamais įrodinėjant Sąjungos tranzito procedūros užbaigimą.

Jeigu alternatyvūs įrodymas išvykimo šalies kompetentingoms institucijoms yra priimtinas, t. y. jeigu jos iš tikrųjų gali įsitikinti, kad tas dokumentas susijęs su atitinkamomis prekėmis ir kad nėra jokių abejonių dėl jo autentiškumo ir dėl to, kad jį patvirtino kompetentingos institucijos, jos pripažįsta tranzito procedūrą įvykdyta.

Muitinės departamento sprendime konstatuota, kad Pareiškėjos Komisijai teikti nauji alternatyvūs Sąjungos tranzito procedūros tinkamą užbaigimą patvirtinantys įrodymai neatitinka minėtų Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnio nuostatų, nes 2024-09-06 ranka rašytame Prancūzijos muitinės Valansjeno biuro rašte nėra įprastų oficialaus popierinio dokumento struktūros elementų, t. y. dokumentas yra pasirašytas, tačiau nenurodytos pasirašančio (patvirtinančio) asmens pareigos, vardas ir pavardė, dėl to nėra žinomi tokio asmens įgaliojimai sudaryti ir tvirtinti tokio pobūdžio dokumentus, nenurodytas dokumento pavadinimas, registracijos numeris, gavėjas ir kt. Pateikta Prancūzijos Respublikos muitinės importo deklaracijos Nr. 1290006211249/012930 kopija taip pat yra patvirtinta tik atsakingo asmens parašu, neturint duomenų apie pasirašančio (patvirtinančio) asmens įgaliojimus.

Pareiškėja skunde prieštaravimų dėl nustatytos prekės muitinės vertės, apskaičiuotų mokesčių bei paskirtos baudos dydžio nenurodė, todėl Muitinės departamentas sprendė, kad ginčo šioje dalyje nėra.

Komisija k o n s t a t u o j a:

Pareiškėjos skundas iš dalies tenkintinas, Pareiškėja atleistina nuo dalies PVM delspinigių ir baudos, likusioje dalyje skundžiamas Muitinės departamento sprendimas tvirtintinas.

Mokestinis ginčas tarp Pareiškėjos ir Muitinės departamento kilo dėl 5478 Eur PVM, 350 Eur PVM delspinigių ir paskirtos 1643 Eur baudos mokestinės prievolės Pareiškėjai kaip tranzito procedūros vykdytojui įregistravimo pagrįstumo, Muitinės departamentui konstatavus, kad Pareiškėja nustatytu terminu neužbaigė Sąjungos tranzito procedūros, vykdytos pagal Tranzito deklaraciją, o Pareiškėjos pateikti alternatyvūs įrodymai nepatvirtina, jog Sąjungos tranzito procedūra buvo užbaigta tinkamai pagal Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnio nuostatas.

Pareiškėja nesutinka su skundžiamu sprendimu ir tvirtina, kad Muitinės departamento sprendimas grindžiamas formaliu pateiktų dokumentų vertinimu, tinkamai neįvertinus jų turinio bei kitų byloje esančių įrodymų visumos. Tranzito procedūros užbaigimą, Pareiškėjos tvirtinimu, įrodo jos pateikti dokumentai: 1) CMR važtaraštis su gavėjo žymomis; 2) Tranzito deklaracijos kopija su gavėjo žymomis; 3) patvirtinta Prancūzijos Respublikos importo deklaracijos Nr. 1290006211249/012930 kopija; 4) Prancūzijos muitinės (Valenciennes) raštas, kuriame nurodoma, kad egzistuoja pagrindas užbaigti tranzito procedūrą. Nurodyti dokumentai, Pareiškėjos teigimu, patvirtina ginčo prekių faktinį pristatymą ir importą Prancūzijos Respublikos teritorijoje.

Komisija pažymi, kad Pareiškėja skunde neišdėstė argumentų ir nepareiškė reikalavimų dėl ginčo prekių muitinės vertės nustatymo bei aritmetinio mokesčių bei su jais susijusios baudos sumų apskaičiavimo. Pareiškėjos išdėstyti konkretūs argumentai ir reikalavimai apsprendžia šio mokestinio ginčo ribas, todėl Komisija nagrinėja ginčą jo ribose.

Pagal Sąjungos muitinės kodekso 233 straipsnio 2 dalies nuostatas procedūros vykdytojo pareiga įvykdoma ir tranzito procedūra baigiama, kai prekės, kurioms ši procedūra buvo įforminta, ir būtina informacija yra prieinamos paskirties muitinės įstaigai. Sąjungos muitinės kodekso 233 straipsnio 1 dalies (a) punkte įtvirtinta, kad Sąjungos tranzito procedūros vykdytojas atsako už visų ir nepakeisto pavidalo prekių ir būtinos informacijos pateikimą paskirties muitinės įstaigai per nustatytą terminą ir nepažeidus muitinės taikomų prekių identifikavimo užtikrinimo priemonių, o (b) punkte – už muitų teisės aktų nuostatų, susijusių su šia procedūra, laikymąsi. Apibendrinant, Sąjungos tranzito procedūra baigiama, kai visos ir nepakeisto pavidalo prekės, kurioms ši procedūra buvo įforminta, pateikiamos paskirties muitinės įstaigai.

Ginčo byloje nustatyta, kad prekės paskirties muitinės įstaigai (Vilniaus TM Šalčininkų kelio postas) turėjo būti pateiktos iki 2022-03-25, tačiau Vilniaus TM NTKS priemonėmis negavo patvirtinimo, kad prekės buvo pateiktos paskirties muitinės įstaigai. Atitinkamai, Vilniaus TM dėl nebaigtos tranzito procedūros pradėjo tyrimą ir kreipėsi į Pareiškėją, prašydama pateikti detalų paaiškinimą bei dokumentus, patvirtinančius, kad ginčo tranzito procedūra yra užbaigta. Pateikiami dokumentai turi atitikti Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnio 1–2 dalių reikalavimus.

Bylos duomenimis, Pareiškėja muitinei pateikė CMR važtaraštį Nr. 411 (su gavėjo spaudu, žyminčiu prekių gavimą) ir Tranzito deklaracijos (su gavėjo spaudu) kopijas. Vilniaus TM raštais: Nr. (8.1/15)-2V-7691 (2022-06-13), Nr. (8.1/15)-2VE-10734 (2022-09-01), ir el. paštu kreipėsi į Prancūzijos muitinę dėl gautos informacijos patvirtinimo. Atsakymas nebuvo

gautas, todėl, remdamasi turimais duomenimis, Vilniaus TM 2022-10-25 priėmė sprendimą Nr. 18KP-15-776, kuriuo nusprendė pripažinti, kad už neįvykdytą muitinio tranzito procedūrą pagal Tranzito deklaraciją (2022-03-18) atsirado mokestinė prievolė muitinei, o skolininku pripažintas procedūros vykdytojas – Pareiškėjas.

Iš ginčo bylos medžiagos matyti, kad Muitinės departamentas taip pat ne kartą (2023-04-28 raštu Nr. (20.5/15)3BE-3398 ir 2025-04-11 raštu Nr. (1.50Mr)3BE-2392) kreipėsi į Prancūzijos muitinę dėl informacijos, ar Tranzito deklaracijoje nurodytos ginčo prekės buvo pateiktos ir deklaruotos Prancūzijos muitinėje, tačiau atsakymo nei į Vilniaus TM raštus, nei į Muitinės departamento užklausas Prancūzijos muitinė nepateikė. Muitinės departamentas, pakartotinai išnagrinėjęs Pareiškėjos skundą, skundžiamu sprendimu patvirtino Vilniaus TM 2022-10-25 sprendimą Nr. 18KP-15-776.

Iš ginčo bylos medžiagos matyti, kad Pareiškėja jos pirminio skundo nagrinėjimo Komisijoje metu pateikė: 1) 2024-09-06 ranka rašytą Prancūzijos muitinės Valansjeno biuro raštą, kuriame nurodoma, kad yra siunčiami dokumentai, susiję su tranzito procedūra pagal Tranzito deklaraciją ir deklaracija Nr. 2210814475 bei, kad yra pagrindas išvykimo muitinės įstaigai tranzito procedūrą užbaigti; 2) Prancūzijos muitinės importo deklaracijos Nr. 1290006211249/012930 kopiją su atsakingo asmens parašu; 3) susirašinėjimo su Prancūzijos Respublikos Valansjeno muitinės biuru išrašą. Tačiau muitinės departamentas vertino, kad šie dokumentai taip pat neatitinka Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnio nuostatų, todėl atsisakė pripažinti tranzito procedūrą užbaigta.

Teisinius santykius dėl alternatyvių įrodymų, patvirtinančių atitinkamos muitinio tranzito procedūros užbaigimą, reglamentuoja Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnis. Pagal šio straipsnio 1 dalį Sąjungos tranzito procedūra laikoma užbaigta tinkamai, jei procedūros vykdytojas išvykimo valstybės narės muitinei priimtinu būdu pateikia vieną iš šių dokumentų, kuriuose identifikuojamos prekės: a) paskirties valstybės narės muitinės patvirtintą dokumentą, kuriame identifikuojamos prekės ir kuriuo patvirtinama, kad jos buvo pateiktos paskirties muitinės įstaigai arba pristatytos įgaliojamam gavėjui, kaip nurodyta Kodekso 233 straipsnio 4 dalies b punkte; b) valstybės narės muitinės patvirtintą dokumentą arba muitinės dokumentą, kuriuo įrodoma, kad prekės fiziškai išvežtos iš Sąjungos muitų teritorijos; c) muitinės dokumentą, išduotą trečiojoje šalyje, kurioje prekės įforminta muitinės procedūra; d) trečiojoje šalyje išduotą antspauduotą arba kitaip tos šalies muitinės patvirtintą dokumentą, kuriuo įrodoma, kad prekės laikomos išleistomis į laisvą apyvartą.

Aptariamo straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad vietoje šio straipsnio 1 dalyje nurodytų dokumentų kaip įrodymas gali būti pateiktos jų kopijos, kurių tikrumą patvirtino ta pati įstaiga, kuri patvirtino originalius dokumentus, atitinkamos trečiosios šalies institucija arba valstybės narės institucija. Taigi, Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnyje yra išvardinti alternatyvūs dokumentai (įrodymai), kurie tinkamumo aspektu gali būti pripažinti tinkamais įrodinėjant Sąjungos tranzito procedūros užbaigimą ir kurių (dokumentų) sąrašas yra baigtinis. Jokie kiti įrodymai, kurie neatitinka šioje straipsnio dalyje nustatytų reikalavimų, Įgyvendinimo reglamento taikymo požiūriu negali būti pripažinti tinkamais įrodinėjant, kad Sąjungos tranzito procedūra yra tinkamai užbaigta.

Aiškinant lingvistiškai Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnio 1 dalies c) ir d) punktuose įtvirtintą normą, kad procedūros vykdytojas pateikia vieną iš šių dokumentų: „muitinės dokumentą, išduotą trečiojoje šalyje“, „trečiojoje šalyje išduotą antspauduotą arba kitaip tos šalies muitinės patvirtintą dokumentą, kuriuo įrodoma, kad prekės laikomos išleistomis į laisvą apyvartą“, kartu su minėto straipsnio 2 dalyje įtvirtinta norma, kad „vietoje šio straipsnio 1 dalyje nurodytų dokumentų kaip įrodymas gali būti pateiktos jų kopijos, kurių tikrumą patvirtino ta pati įstaiga, kuri patvirtino originalius dokumentus“, nekyla abejonių, kad procedūros vykdytojas, siekdamas alternatyviais įrodymais patvirtinti atitinkamos muitinio tranzito procedūros užbaigimą, išvykimo valstybės narės muitinei privalo pateikti trečiosios

šalies muitinės išduotų dokumentų originalus arba tinkamai patvirtintas šių dokumentų kopijas.

Nagrinėjamoje byloje sutiktina su Muitinės departamento tiek skundžiamame sprendime, tiek Komisijos posėdžio metu išreikšta pozicija dėl Pareiškėjos pateiktų alternatyvių įrodymų, t. y. kad Pareiškėjos pateikti dokumentai tranzito procedūros užbaigimui įrodyti negali būti pripažįstami atitinkančiais Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnio nuostatas. Pateikta Prancūzijos Respublikos muitinės importo deklaracijos Nr. 1290006211249/012930 kopija yra patvirtinta tik antspaudu ir atsakingo asmens parašu, dokumente nėra jokių duomenų apie pasirašančio (patvirtinančio) asmens įgaliojimus: nenurodytos pasirašiusio asmens pareigos, vardas ir pavardė, dėl to nėra žinomi tokio asmens įgaliojimai sudaryti ir tvirtinti tokio pobūdžio dokumentus. Kaip teisingai nurodo Muitinės departamentas skundžiamame sprendime, Pareiškėjos pateiktame 2024-09-06 ranka rašytame Prancūzijos muitinės Valansjeno biuro rašte nėra įprastų oficialaus popierinio dokumento struktūros elementų, t. y. dokumentas yra pasirašytas, tačiau nenurodytos pasirašančio (patvirtinančio) asmens pareigos, vardas ir pavardė, nenurodytas dokumento pavadinimas, registracijos numeris, gavėjas ir kt. Be to, kaip pabrėžė ir Muitinės departamento atstovas Komisijos posėdžio metu, paties rašto turinys yra prieštaringas: nurodoma, kad „tranzitas nebuvo praleistas sistemoje „Delta“, nes pagal problemą buvo pateiktas ir nagrinėjamas skundas. Visgi, išvykimo biuras gali užbaigti šį klausimą atsižvelgdamas į deklaraciją. Dėl Valansjeno biuro viskas yra gerai“, todėl neaišku, koks ir kieno skundas buvo nagrinėjamas, koks buvo skundo dalykas, rašte taip pat nenurodyta, kad ginčo prekės buvo pateiktos muitinei, todėl jų likimas nėra aiškus. Atsižvelgiant į pirmiau išdėstytas Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnio nuostatas, konstatuotina, kad nagrinėjamu atveju tinkamais tranzito procedūros užbaigimo įrodymais šie dokumentai nepripažinti pagrįstai. Akcentuotina, kad tokios pat pozicijos dėl netinkamai patvirtintų dokumentų kopijų vertinimo laikosi ir Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT), pvz., 2025-11-05 nutartyje adm. byloje Nr. eA-849-821/2025 LVAT pritarė Muitinės departamento išvadoms, jog pateikti dokumentai (kopijos), kuriose nėra duomenų, koks institucijos pareigūnas patvirtino minėtas kopijas, neatitinka Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnio 2 dalyje keliamų reikalavimų tinkamam muitinės tranzito procedūros užbaigimui įrodyti.

Pažymėtina, kad CMR važtaraštis ir susirašinėjimo su Prancūzijos muitine el. paštu kopija taip pat neatitinka Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnio 1 ir 2 dalyje išdėstytų reikalavimų, nes tai nėra nei muitinės dokumentas, išduotas trečiojoje šalyje, nei trečiojoje šalyje muitinės antspauduotas ar kitaip tos šalies muitinės patvirtintas dokumentas, kuriuo įrodoma, kad prekės laikomos išleistomis į laisvą apyvartą. Tokiomis aplinkybėmis, Komisijos vertinimu, Pareiškėjo pateikti pirmiau aptarti įrodymai nepripažintini tranzito procedūros užbaigimo tinkamais įrodymais.

Atsižvelgiant į aukščiau aptartas SMK 233 straipsnio 1 dalies a ir b punktų nuostatas, akivaizdu, jog už tinkamą Sąjungos tranzito procedūros vykdymą, visų pirma, atsakingas yra šios procedūros vykdytojas, o jo pareigos laikomos įvykdytomis ir tranzito procedūra užbaigta, kai prekės, kurioms buvo įforminta tranzito procedūra, ir būtina informacija yra prieinamos paskirties muitinės įstaigai. Nagrinėjamo ginčo atveju nustatyta, jog ginčo prekės per nustatytą terminą nebuvo pristatytos į paskirties muitinės įstaigą (Vilniaus TM Šalčininkų kelio postą) ir šioms prekėms įforminta tranzito procedūra nebuvo užbaigta. Vadinas, kaip teisingai sprendė Vilniaus TM bei jos išdėstyta pozicijai pagrįstai pritarė Muitinės departamentas skundžiamame sprendime, tranzito procedūros vykdytojas, t. y. Pareiškėja, neįvykdė savo pareigų, susijusių su tinkamu tranzito procedūros vykdymu ir jos užbaigimu, todėl pagrįstai pripažinta skolininku muitinei pagal 79 straipsnio 3 dalies a punktą. Komisija papildomai pažymi, kad nagrinėjamu atveju būtent procedūros vykdytojas, šiuo atveju

Pareiškėja, neįvykdžiusi savo įsipareigojimų muitinei, turi pareigą įrodyti tinkamą savo pareigų muitinei įvykdymą.

Dėl atleidimo nuo dalies PVM delspinigių ir baudos

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 100 straipsnio 2 dalį ir 141 straipsnio 3 dalį nuo delspinigių ir baudų mokesčių mokėtoją gali atleisti mokesčių administratorius, o mokestinio ginčo metu – ir mokestinį ginčą nagrinėjanti institucija.

Komisija pažymi, kad LVAT, formuodamas teismų praktiką dėl mokesčių mokėtojų atleidimo nuo delspinigių ir baudų sumokėjimo, vadovaujasi ne tik MAJ įtvirtintais atleidimo nuo delspinigių (baudų) pagrindais, bet ir laikosi pozicijos, kad, sprendžiant mokėtojų atleidimo nuo apskaičiuotų baudų ir delspinigių klausimus, turi būti vadovujamasi teisingumo ir protingumo kriterijais. Taip pat teismas atsižvelgia į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo (toliau – Konstitucinis Teismas) suformuotą doktriną dėl skiriamų sankcijų už įstatymų pažeidimus (2011-10-10 nutartis adm. byloje Nr. A-556-2343/2011, 2011-09-19 nutartis adm. byloje Nr. A-556-3447/2011, 2011-10-10 nutartis adm. byloje Nr. A-556-2544/2011, 2011-09-08 nutartis adm. byloje Nr. A-575-2144/2011, 2014-03-25 nutartis adm. byloje Nr. A-556-971/2014). Tačiau akcentuotina, kad atleidimas nuo ekonominių sankcijų mokėjimo yra galimas tik esant išskirtinėms aplinkybėms (pvz., LVAT 2017-11-06 nutartis adm. byloje Nr. A-1146-602/2017, 2018-02-06 nutartis adm. byloje Nr. A-144-602/2018, 2020-07-29 nutartis adm. byloje Nr. eA-3155-968/2020 ir kt.), kurios buvo nulemtos norminių aktų reikalavimų neatitinkančių mokesčių administratoriaus veiksmų, jo neveikimo – pavyzdžiui, nepateisinamai ilgai truko mokesčių mokėtojo kontrolės veiksmai, mokesčių administratorius nepagrįstai ilgai delsė atnaujinti mokesčių mokėtojo kontrolės veiksmus po mokestinio patikrinimo sustabdymo, pirminio patikrinimo metu nevisapusiškai įvertintos su apmokestinimu susijusios aplinkybės, dėl kurių kilo būtinybė atlikti pakartotinius tikrinimo veiksmus, o visą šį laikotarpį buvo skaičiuojami delspinigiai, ir pan., arba tais atvejais, kai yra akivaizdu, kad apskaičiuoti delspinigiai (atliekantys biudžetui laiku nesumokėtų mokesčių kompensacinę funkciją) dėl savo dydžio (pvz., artimas ar net viršijantis pačią mokestinę prievolę) būtų neadekvatūs padarytam pažeidimui, taip pat turi būti vertinamos ir pažeidimo padarymo aplinkybės. Reikšmingomis aplinkybėmis, sprendžiant atleidimo nuo ekonominių sankcijų (baudų, delspinigių) klausimą, LVAT pripažįsta ir tokias aplinkybes, kaip mokestinio patikrinimo, mokestinio ginčo trukmė, mokesčių administratoriaus kontrolės veiksmų atlikimo operatyvumas (2011-09-19 nutartis adm. byloje Nr. A-556-3447/2011), paties mokėtojo elgesys kontrolės veiksmų metu ar po jų (2011-10-10 nutartis adm. byloje Nr. A-556-2544/2011, 2014-03-25 nutartis adm. byloje Nr. A-556-971/2014), geranoriškas ir aktyvus mokesčių mokėtojo bendradarbiavimas, apskaičiuotų (nesumokėtų) mokesčių sumokėjimas, teisės normų reikalavimų neatitinkantys, neoperatyvūs mokesčių administratoriaus veiksmai kontrolės procedūrų ir mokestinio ginčo metu (detaliai šios aplinkybės aptartos LVAT 2014-03-17 nutartyje adm. byloje Nr. A-556-990/2014), taip pat tam tikros mokesčių mokėtoją apibūdinančios aplinkybės – amžius, socialinė grupė, sveikatos problemos ir pan. (LVAT 2014-03-17 nutartis adm. byloje Nr. A-556-990/2014, 2014-06-25 nutartis adm. byloje Nr. A-556-1375/2014). Tačiau, pažymėtina ir tai, kad šios teismų praktikos suformuotos taisyklės įprastai pripažįstamos sudarančiomis pagrindą atleisti mokesčių mokėtoją ne nuo visų, o nuo dalies delspinigių (ar baudų) mokėjimo, nes laikomasi pozicijos, jog yra nustatyti mokesčių teisės aktų pažeidimai, todėl atleidžiant mokesčių mokėtoją nuo visų ekonominių sankcijų, jos neatliktų jų skyrimu numatytų tikslų: poveikio konkrečiam mokesčių mokėtojui, bendrosios prevencijos.

Taigi, taikant teisingumo ir protingumo kriterijus, vertintini visų mokestinių teisinių santykių dalyvių veiksmai mokesčių administravimo procese. Teisingumo siekimas suprantamas, kaip siekimas protingos skirtingų interesų pusiausvyros, atsižvelgiant į abiejų

šalių interesus bei pareigas (mokesčių mokėtojo prievolę teisingai mokėti ir deklaruoti mokesčius bei mokesčių administratoriaus pareigą skatinti savanorišką mokesčių mokėjimą).

Iš ginčo bylos medžiagos matyti, kad Pareiškėja aktyviai bendradarbiavo su muitine, teikė visus turimus dokumentus ir informaciją, mokestinio ginčo metu siekė gauti papildomus dokumentus, pagrindžiančius tranzito procedūros įvykdymą. Ginčo byloje nenustatyta, kad Pareiškėja siekė apgauti muitinę, atvirkščiai, Pareiškėja teikė paaiškinimus ir aktyviai dalyvavo nagrinėjamame ginče. Nagrinėjamu atveju akcentuotinas ir bendradarbiavimo tarp Lietuvos ir Prancūzijos muitinių problematiškumas. Kaip minėta, tiek Vilniaus TM, tiek Muitinės departamentas ne kartą oficialiais raštais (Vilniaus TM raštai Nr. (8.1/15)-2V-7691 (2022-06-13) ir Nr. (8.1/15)-2VE-10734 (2022-09-01); Muitinės departamento raštai Nr. (20.5/15)3BE-3398 (2023-04-28) ir Nr. (1.50Mr)3BE-2392 (2025-04-11) ir el. paštu kreipėsi į Prancūzijos muitinę dėl informacijos, ar Tranzito deklaracijoje nurodytos ginčo prekės buvo pateiktos ir deklaruotos Prancūzijos muitinėje, tačiau atsakymo nei į Vilniaus TM raštus, nei į Muitinės departamento užklausas Prancūzijos muitinė nepateikė, kas ne tik apribojo Pareiškėjos galimybes tinkamai pagrįsti tranzito procedūros įvykdymą pasitelkiant alternatyvius įrodymus, bet ir ženkliai padidino mokestinio ginčo trukmę (ginčas vyksta nuo 2022 metų – dėl PVM ir su juo susijusių sumų, kurios buvo apskaičiuotos Pareiškėjai Vilniaus TM 2022-10-25 sprendimu Nr. 18KP-15-776). Kaip minėta, LVAT savo praktikoje pripažįsta, jog mokestinio ginčo trukmė yra viena iš reikšmingų aplinkybių, sprendžiant mokėtojų atleidimo nuo apskaičiuotų baudų ir delspinigių klausimus (2011-09-19 nutartis adm. byloje Nr. A-556-3447/2011). Todėl, įvertinus LVAT suformuotos praktikos nuostatas, ginčo atveju susiklosčiusią bendradarbiavimo su Prancūzijos muitine situaciją, Pareiškėjos elgesį kontrolės veiksmų atlikimo ir mokestinio ginčo nagrinėjimo metu bei atsižvelgus ir į mokestinio ginčo nagrinėjimo trukmę, konstatuotina, jog remiantis MAĮ 8 straipsnio 3 dalyje įtvirtintais protingumo ir teisingumo kriterijais, egzistuoja pagrindas atleisti Pareiškėją nuo 90 proc. jai priskaičiuotų PVM delspinigių ir paskirtos baudos, t. y. nuo 315 Eur (350 Eur x 90 proc.) PVM delspinigių ir nuo 1479 Eur (1643 Eur x 90 proc.) GPM baudos.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 8 straipsnio 3 dalimi, 155 straipsnio 4 dalies 4 punktu, n u s p r e n d ž i a:

1. Pakeisti Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2026-04-27 sprendimą Nr. 1AE-118: vietoj nurodymo Pareiškėjai sumokėti į valstybės biudžetą 5478 Eur PVM, 350 PVM delspinigius ir 1643 Eur baudą, nurodyti Pareiškėjai sumokėti į valstybės biudžetą 5478 Eur PVM, 35 Eur PVM delspinigius ir 164 Eur baudą.

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Regionų administraciniam teismui, skundą paduodant pasirinktinai: Vilniaus rūmuose (Žygimantų g. 2, 01102, Vilnius), Kauno rūmuose (A. Mickevičiaus g. 8 A, 44312, Kaunas), Klaipėdos rūmuose (Galinio Pylimo g. 9, 91230, Klaipėda), Šiaulių rūmuose (Dvaro g. 80, 76298, Šiauliai), Panevėžio rūmuose (Respublikos g. 62, 35158, Panevėžys) ar per Lietuvos teismų elektroninių paslaugų portalą <https://e.teismas.lt>. Skundas Regionų administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip

pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, sprendami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas.

Komisijos pirmininkė

Vilma Vildžiūnaitė

Komisijos narė

Gvida Ivanauskienė

Komisijos narė

Jurgita Narkevičiūtė